

**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY  
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2018. DECEMBER 8.)**

**FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK**

**3. osztály**

**1. feladat: (2 pont)**

A felsorolt hat szóból öt rokon értelmű, illetve hasonló jelentésű.

*ácsingózik, áhít, csügged, eped, óhajt, sóvárog*

- a) Melyik a kakukktojás?
- b) Mit jelent ez a (többi közül kilógó) szó?

**Megoldás:**

- a) A kakukktojás: *csügged*
- b) A jelentése: *Fokozatosan elveszti a reményét, a hitét, a bátorságát. Lelki ereje lankad. Egyre reménytelenebb, reményvesztettebb. Már nem bízik a sikerben. A Szinonima Szótár szerint megfelel neki a búsul, szomorkodik is, így ezt és a hasonlókat is elfogadjuk.*

**Pontozás:** A kakukktojás megtalálása: **1 pont**; jelentésének helyes megadása szinonimával vagy körülírással: **1 pont**.

**2. feladat: (5 pont)**

- a) Állítsátok helyre a verset, azaz illesszétek be a felsorolt szavakat a megfelelő helyekre!

*alatt, aztán, csinált, egy, egyedül, minden*

***Pinczési Judit: A fecske dala***

*Nem ..... voltam fecske,  
jött ..... egész seregecske.  
Mégis ..... sóhajom  
hó ..... maradt.  
Míg ..... egy szép napon  
a Nap ..... nyarat.*

- b) Melyik jól ismert közmondásra lehet ráismerni a versből?
- c) Mit jelent ez a közmondás? Milyen helyzetben szoktuk mondani?
- d) Mi a különbség a versben szereplő *nap* és *Nap* szavak között, melyik mit jelent, és mi az összefüggés köztük?
- e) Állítsátok betűrendbe a verssorok utolsó szavait! (*fecske, sereg-ecske, sóhajom, maradt, napon, nyarat*)

## Megoldás:

a) A vers helyesen:

***Pinczési Judit: A fecske dala***

*Nem egyedül voltam fecske,*

*jött egy egész seregecske.*

*Mégis minden sóhajom*

*hó alatt maradt.*

*Míg aztán egy szép napon*

*a Nap csinált nyarat.*

b) Melyik jól ismert közmondásra lehet ráismerni a versből?

*Egy fecske nem csinál nyarat.*

c) Mit jelent ez a közmondás? Milyen helyzetben szoktuk mondani?

*Egy ember / emberek egy kisebb csoportja egy nagyobb közösségben nem elég ahhoz, hogy valamiben nagyobb, jelentősebb változás, javulás következzen be. Vagy: egyetlen (apró) jelből még nem következtethetünk arra, hogy valamiben valóban nagy, kedvező változás fog történni.*

d) Mi a különbség a versben szereplő *nap* és *Nap* szavak között, melyik mit jelent, és mi az összefüggés köztük?

*Az először előforduló, kis kezdőbetűvel írt szó jelentése 24 óra, azaz egy időszak, időszakasz; a második, nagy kezdőbetűvel írt szó az égitestet/csillagot jelöli, amely reggel felkel, este lenyugszik. A napokat a Nap (látszólagos) mozgásával számoljuk (Nem tekintjük hibának, ha „bolygó”-nak nevezik a Napot, mert nem erre irányul a feladat, és az erre vonatkozó ismeret nem elvárható.)*

e) Állítsátok betűrendbe a verssorok utolsó szavait! (*fecske, seregecske, sóhajom, maradt, napon, nyarat*)

*A helyes ábécérend: fecske, maradt, napon, nyarat, seregecske, sóhajom.*

## Pontozás:

- A vers helyes, tévesztés nélküli kiegészítéséért: **1 pont**.
- Minden helyes, teljes válaszáért: további **1-1 pont**. (Fél pont nem adható.)

## Szabadon választott produkció

### Szempontok a pontozáshoz (0-től 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellelem, felkészültség

**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY  
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2018. DECEMBER 8.)**

**FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK**

**4. osztály**

**1. feladat: (2 pont)**

A felsorolt hat szóból öt rokon értelmű, illetve hasonló jelentésű.

*ácsingózik, áhít, ámit, eped, óhajt, sóvárog*

- a) Melyik a kakukktojás?
- b) Mit jelent ez a (többi közül kilógó) szó?

**Megoldás:**

- a) A kakukktojás: *ámit*
- b) A jelentése: *megtéveszt, hiteget, hamis ígéretekkel, hazugsággal félrevezet, szédít*

**Pontozás:** A kakukktojás megtalálása: **1 pont**; jelentésének helyes megadása szinonimával vagy körülírással: **1 pont**.

**2. feladat: (5 pont)**

- a) Állítsátok helyre a verset, azaz illesszétok be a felsorolt szavakat a megfelelő helyekre!

*alatt, aztán, csinált, egy, egyedül, minden*

***Pinczési Judit: A fecske dala***

*Nem ..... voltam fecske,  
jött ..... egész seregecske.  
Mégis ..... sóhajom  
hó ..... maradt.  
Míg ..... egy szép napon  
a Nap ..... nyarat.*

- b) Melyik jól ismert közmondásra lehet ráismerni a versből?
- c) Mit jelent ez a közmondás? Milyen helyzetben szoktuk mondani?
- d) Mi a különbség a versben szereplő *nap* és *Nap* szavak között, melyik mit jelent, és mi az összefüggés köztük?
- e) Keressétek ki a versből a főneveket! Vegyétek figyelembe a vers címét is!

## Megoldás:

a) A vers helyesen:

***Pinczési Judit: A fecske dala***

*Nem egyedül voltam fecske,*

*jött egy egész seregecske.*

*Mégis minden sóhajom*

*hó alatt maradt.*

*Míg aztán egy szép napon*

*a Nap csinált nyarat.*

b) Melyik jól ismert közmondásra lehet ráismerni a versből?

*Egy fecske nem csinál nyarat.*

c) Mit jelent ez a közmondás? Milyen helyzetben szoktuk mondani?

*Egy ember / emberek egy kisebb csoportja egy nagyobb közösségben nem elég ahhoz, hogy valamiben nagyobb, jelentősebb változás, javulás következzen be. Vagy: egyetlen (apró) jelből még nem következtethetünk arra, hogy valamiben valóban nagy, kedvező változás fog történni.*

d) Mi a különbség a versben szereplő *nap* és *Nap* szavak között, melyik mit jelent, és mi az összefüggés köztük?

*Az először előforduló, kis kezdőbetűvel írt szó jelentése 24 óra, azaz egy időszak, időszakasz; a második, nagy kezdőbetűvel írt szó az égitestet/csillagot jelöli, amely reggel felkel, este lenyugszik. A napokat a Nap (látszólagos) mozgásával számoljuk (Nem tekintjük hibának, ha „bolygó”-nak nevezik a Napot, mert nem erre irányul a feladat, és az erre vonatkozó ismeret nem elvárható.)*

e) Keressétek ki a versből a főneveket! Vegyétek figyelembe a vers címét is!

*A vers főnevei előfordulási sorrendben: fecske, dala, (fecske), seregecske, sóhajom, hó, napon, Nap, nyarat.*

## Pontozás:

- A vers helyes, tévesztés nélküli kiegészítéséért: **1 pont**.
- Minden helyes, teljes válaszáért: további **1-1 pont**. (Fél pont nem adható.)

## Szabadon választott produkció

### Szempontok a pontozáshoz (0-tól 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség

**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY  
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2018. DECEMBER 8.)**

**FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK**

**5. osztály**

**1. feladat: (2 pont)**

A felsorolt 7 szóból 6 rokon értelmű, illetve hasonló jelentésű.

*cselleng, kódorog, kóricál, lappang, lődörög, ődöng, őgyeleg*

- a) Melyik a kakukktojás?
- b) Mit jelent ez a (többi közül kilógó) szó?

**Megoldás:**

- a) A kakukktojás: *lappang*
- b) A jelentése: *Valaki vagy valami meglapul valahol, rejtőzködik, megbújik. Valamilyen dolog ismeretlen helyen tartózkodik, huzamosabb, hosszabb ideje feltáratlan. Nem tudni, hol van.*

**Pontozás:** A kakukktojás megtalálása: **1 pont**; jelentésének helyes megadása szinonimával vagy körülírással: **1 pont**.

**2. feladat: (5 pont)**

- a) Állítsátok helyre a verset, azaz illesszétok be a felsorolt szavakat a megfelelő helyekre!

*holnap, száguldok, De, sugár, kezdek, Ezer, folyó*

**Áprily Lajos: A februári hó dalol**

*Fehér testem fagyban feszül,  
hajnal körül jegesre hűl.  
A róka-talp, a nyúl-köröm  
megcsúszik sima bőrömön.*

*..... dermedt testem érzi már,  
hogyszer egyszer eljön egy .....  
..... sugár jön, millió,  
s dalolni ..... én, a hó!*

*Ma még erecskét csörgetek,  
de ..... rönköt görgetek.  
A vízmosáson, szirtközön  
lerontok, mint zúgó özön.*

*Reszkess, te part, hőkkenj, te gát,  
..... már a síkon át.  
Tengerré nő ....., patak,  
s a vészharangok konganak!*

- b) Hogyan kell érteni azt, hogy a hó „dalol”?
- c) Milyen természeti jelenséget ír le a vers második fele?
- d) Keressetek egy-egy példát a todalékok 3 fajtájára az első vers-szaktól!
- e) Keressetek két példát az utolsó versszakban olyan szóra, amely más-más szöveggörnyezetben két különböző szófajú is lehet. Melyek ezek a szavak, és milyen szófajokba sorolhatók?

## Megoldás

a) A vers helyesen:

### *Áprily Lajos: A februári hó dalol*

*Fehér testem fagyban feszül,  
hajnal körül jegesre hűl.  
A róka-talp, a nyúl-köröm  
megcsúszik sima bőrömön.*

*De dermedt testem érzi már,  
hogyszer eljön egy sugár.  
Ezer sugár jön, millió,  
s dalolni kezdek én, a hó!*

*Ma még erecskét csörgetek,  
de holnap rönköt görgetek.  
A vízmosáson, szirtközön  
lerontok, mint zúgó özön.*

*Reszkess, te part, hőkkenj, te gát,  
száguldok már a síkon át.  
Tengerré nő folyó, patak,  
s a vészharangok konganak!*

b) Hogyan kell érteni azt, hogy a hó „dalol”?

*A lehetséges értelmezések:*

- 1) A hidegben még dermedt, mozdulatlan hó az olvadás hatására csörgedezni, cseperészni kezd.*
- 2) A második versszakban úgy is érthető a hó dala, mint amellyel örömében a napsugarat köszönti; örül a közelgő tavasznak.*
- 3) Maga a vers egésze a megszemélyesített hó egyes szám, első személyű éneke, dalolása.*

c) Milyen természeti jelenséget ír le a vers második fele?

*A vers második fele tavaszi áradást, özönvizet ír le. A hegyekből lezúduló árvizet.*

d) Keressetek egy-egy példát a todalékok 3 fajtájára az első vers-szaktól!

*Képzőre példa: a jeges a jég főnévből (melléknévképző: -s). Jelre példa: a testem szóban az -m (birtokos személyjel) vagy a bőrömön szóban szintén az -m. Rag például: a -ban a fagyban szóban vagy az -ön a bőrömön szóban (határozóragok).*

e) Keressetek két példát az utolsó versszakban olyan szóra, amely más-más szövegkörnyezetben két különböző szófajú is lehet. Melyek ezek a szavak, és milyen szófajokba sorolhatók?

*Három szóra is igaz, hogy két különböző szófajba sorolható. Ilyen szó a nő, amely lehet ige és főnév is. Ilyen továbbá a sík, amely gyakrabban melléknév, ám épp ebben a versben főnévként szerepel. Végül a folyó, amely főnév, de eredetileg folyamatos melléknévi igenév. (Az igenevek ugyanakkor 6. osztályos tananyag, ezért elfogadjuk, ha melléknévként határozzák meg a versenyzők.)*

## Pontozás:

- A vers helyes, tévesztés nélküli kiegészítéséért: **1 pont**.
- Minden helyes, teljes válaszáért: további **1-1 pont**. (Fél pont nem adható.)

## Szabadon választott produkció

### Szempontok a pontozáshoz (0-tól 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellelem, felkészültség

**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY  
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2018. DECEMBER 8.)**

**FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK**

**6. osztály**

**1. feladat: (2 pont)**

A felsorolt 7 szóból 6 rokon értelmű, illetve hasonló jelentésű.

*cselleng, kódorog, kóricál, lappang, lődörög, ödöng, ögyeleg*

- a) Melyik a kakukktojás?
- b) Mit jelent ez a (többi közül kilógó) szó?

**Megoldás:**

- a) A kakukktojás: *lappang*
- b) A jelentése: *Valaki vagy valami meglapul valahol, rejtőzködik, megbújik. Valamilyen dolog ismeretlen helyen tartózkodik, huzamosabb, hosszabb ideje feltáratlan. Nem tudni, hol van.*

**Pontozás:** A kakukktojás megtalálása: **1 pont**; jelentésének helyes megadása szinonimával vagy körülírással: **1 pont**.

**2. feladat: (5 pont)**

- a) Állítsátok helyre a verset, azaz illesszéték be a felsorolt szavakat a megfelelő helyekre!

*ont, leng, vén, szent, zizzenő, virágos*

***Kosztolányi Dezső: Kiskőrösön***

*Itt élt, dalolt a nagy, a ....., a dalnok.  
Állj meg hamar, te prüszkölő vasút.  
Bús áhítatban a göröngyre hajlok,  
s tisztelve oldozom meg a sarút.*

*A rét szőnyegje lábától .....,  
még illatot ..... lépte szerteszét,  
versen merengve tán e ..... akáchoz  
hajtotta halvány és finom fejét.  
A ..... aranykalászu róna  
zúgó morajjal álmodik ma róla,  
ki máshol alszik, - isten tudja, hol.*

*Nyár van. Fejem a hőtől zakatol,  
a nap dobálja perzselő nyilát,  
s távolba ..... egy kósza délibáb.*

- b) Melyik híres költőnkre utal a vers?
- c) Mely szavak térnek el a helyesírástól?
- d) Mire utal, hogy: „*máshol alszik, - isten tudja, hol*”?
- e) Mit jelent a „*kósza*” kifejezés?

## Megoldás:

a) A vers helyesen:

### **Kosztolányi Dezső: Kiskőrösön**

*Itt élt, dalolt a nagy, a szent, a  
dalnok.*

*Állj meg hamar, te prüszkölő vasút.  
Bús áhitatban a göröngyre hajlok,  
s tisztelve oldozom meg a sarút.*

*A rét szőnyegje lábától virágos,  
még illatot ont lépte szerteszét,  
versen merengve tán e vén akáchoz  
hajtotta halvány és finom fejét.*

*A zizzenő aranykalászu róna  
zúgó morajjal álmodik ma róla,  
ki máshol alszik, - isten tudja, hol.*

*Nyár van. Fejem a hőtől zakatol,  
a nap dobálja perzselő nyilát,  
s távolba leng egy kósza délibáb.*

b) Melyik híres költőkre utal a vers?

*A vers Petőfi Sándorra utal, róla szól.*

c) Mely szavak térnek el a helyesírástól?

*A helyesírástól eltérő szavak: áhitatban (áhítatban), sarút (sarut), aranykalászu (aranykalászu). (Esetleg említik a szőnyegje szóalakot, ez nem hiba, és nem érinti a helyesírást. Ne tekintsük hibának a versenyzők részéről se!)*

d) Mire utal, hogy: „máshol alszik, - isten tudja, hol”?

*Arra utal, hogy nem tudni pontosan, vitatott, hol halt meg a költő, hol van eltemetve.  
Nyoma veszett a segesvári csatában 1849 júliusában.*

e) Mit jelent a „kósza” kifejezés?

*A kósza jelentése: kóbor, bolyongó, magában, egyedül járó, eltévedt.*

## Pontozás:

- A vers helyes, tévesztés nélküli kiegészítéséért: **1 pont**.
- Minden helyes, teljes válaszáért: további **1-1 pont**. (Fél pont nem adható.)

## Szabadon választott produkció

### Szempontok a pontozáshoz (0-tól 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség



**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY  
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2018. DECEMBER 8.)**

**FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK**

**7. osztály**

**1. feladat: (2 pont)**

A felsorolt 7 szóból 6 rokon értelmű, illetve hasonló jelentésű.

*ólálkodik, oldalog, settenkedik, somfordál, somolyog, sompolyog, sunnyog*

- a) Melyik a kakukktojás?
- b) Mit jelent ez a (többi közül kilógó) szó?

**Megoldás:**

- a) A kakukktojás: *somolyog*
- b) A jelentése: *(Hamiskásan, ravaszul) mosolyog.*

**Pontozás:** A kakukktojás megtalálása: **1 pont**; jelentésének helyes megadása szinonimával vagy körülírással: **1 pont**.

**2. feladat: (5 pont)**

- a) Állítsátok helyre a verset, azaz illesszétek be a felsorolt szavakat a megfelelő helyekre!

*lobog, szelíd, melegít, tenger, mosolyogva, Bizakodva, borús*

**Juhász Gyula: Ének Arany Jánosról** (részlet)

*Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon,  
Arany János lelke úgy ..... e tájon,  
Úgy ..... fénye,  
Magyarok, e tűznél, mely ..... és áldott,  
..... nézzük e síri világot,  
Virrasztva, remélve.*

*Messziről lobogva ..... pusztaságon  
Átragyog Arany ma e ..... homályon  
És jövőnkbe csillan:  
A magyar jövőbe, mely, mint Betlehemben  
Az isteni gyermek, ..... rebben  
Mai álmainkban.*

- b) Arany János melyik művét idézi meg a vers, és hogy hangzik a megidézett mű első négy sora?
- c) Ki az *isteni gyermek*?
- d) Milyen szófajúak a következő szavak? *mint, síri, remélve*
- e) Keressetek az idézet első sorában egy-egy példát képzőre, jelre és ragra!

## Megoldás:

- a) A versrészlet helyesen:

**Juhász Gyula: Ének Arany Jánosról** (részlet)

*Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon,  
Arany János lelke úgy lobog e tájon,  
Úgy melegít fénye,  
Magyarok, e tűznél, mely szelid és áldott,  
Bizakodva nézzük e síri világot,  
Virrasztva, remélve.*

*Messziről lobogva tenger pusztaságon  
Átragyog Arany ma e borús homályon  
És jövőnkbe csillan:  
A magyar jövőbe, mely, mint Betlehemben  
Az isteni gyermek, mosolyogva rebben  
Mai álmainkban.*

- b) Arany János melyik művét idézi meg a vers, és hogy hangzik a megidézett mű első négy sora? *A Toldit idézi meg. (Az előhangját.)*

*„Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon,  
Messziről lobogva tenger pusztaságon:  
Toldi Miklós képe úgy lobog fel nékem  
Majd kilenc-tíz ember-öltő régiségben.”*

- c) Ki az isteni gyermek?

*Jézus Krisztus / a kisdéd Jézus.*

- d) Milyen szófajúak a következő szavak? *mint, síri, remélve*

*A „mint” kötőszó, a „síri” melléknév és a „remélve” határozói igenév.*

- e) Keressetek az idézet első sorában egy-egy példát képzőre, jelre és ragra!

*Képző: ősz-i (melléknévképző), jel: éjszaká-k (a többes szám jele), rag: éjszakák-on (határozórag).*

## Pontozás:

- A vers helyes, tévesztés nélküli kiegészítéséért: **1 pont**.
- Minden helyes, teljes válaszáért: további **1-1 pont**. (Fél pont nem adható.)

## Szabadon választott produkció

### Szempontok a pontozáshoz (0-tól 9 pontig):

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókincs stb.)
- csapatszellem, felkészültség

**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY  
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2018. DECEMBER 8.)**

**FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK**

**8. osztály**

**1. feladat: (2 pont)**

A felsorolt 8 szóból 7 rokon értelmű, illetve hasonló jelentésű.

*azonmód, íziben, legott, menten, nyomban, okvetlen, rögvest, sebtiben*

- a) Melyik a kakukktojás?
- b) Mit jelent ez a (többi közül kilógó) szó?

**Megoldás:**

- a) A kakukktojás: *okvetlen*
- b) A jelentése: *feltétlenül, minden kétséget kizáróan, teljes bizonyossággal, mindenképpen, kétségtelenül. Előfordul okvetlenül formában is (de ez nem megmagyarázása a jelentésének).*

**Pontozás:** A kakukktojás megtalálása: **1 pont**; jelentésének helyes megadása szinonimával vagy körülírással: **1 pont**.

**2. feladat: (5 pont)**

- a) Állítsátok helyre a verset, azaz illesszék be a felsorolt szavakat a megfelelő helyekre!

*engedett, Örökké, alkudott, ekképpen, szabadságra, mindig, egész*

**Takács Gyula: Mit apám tanított** (részlet)

*Nevelt vagy tízezer fiút,*

*és ..... tiszta lánggal.*

*..... ellenzéki volt.*

*Nem ..... meg a királlyal.*

*Nem ..... a negyvennyolcból.*

*Tízezret ..... nevelt.*

*Szava kiszállt az iskolából.*

*Falun, pusztán életre kelt.*

*S lett tízezer édes fia*

*- így szólított, ez volt szava -,*

*kit mind a .....*

*oktatott tüzes akarata.*

*Így ötven év alatt maga*

*verbuvált ..... hadat.*

*Foktól-Fokig ez harsogott*

*toborzó zászlói alatt.*

- b) Mi volt a költő apjának a foglalkozása, és mi volt a szavajárása?  
 c) Milyen közmondás van a versben, és mit jelent? Milyen helyzetben használjuk?  
 d) Mit jelent a *verbuvál* ige?  
 e) Milyen mássalhangzótörvény érvényesül a vers *királlyal* és *szabad-ságra* szavaiban?

**Megoldás:**

- a) A versrészlet helyesen:

**Takáts Gyula: Mit apám tanított** (részlet)

*Nevelt vagy tízezer fiút,  
 és mindig tiszta lánggal.  
 Örökké ellenzéki volt.  
 Nem alkudott meg a királlyal.*

*Nem engedett a  
 negyvennyolcból.  
 Tízezret ekképpen nevelt.  
 Szava kiszállt az iskolából.  
 Falun, pusztán életre kelt.*

*S lett tízezer édes fia  
 - így szólított, ez volt szava -,  
 kit mind a szabadságra  
 oktatott tüzes akarata.*

*Így ötven év alatt maga  
 verbuvált egész hadat.  
 Foktól-Fokig ez harsogott  
 toborzó zászlói alatt.*

- b) Mi volt a költő apjának a foglalkozása, és mi volt a szavajárása?  
*Tanár, tanító volt, (valószínűleg egy fiúiskolában). Édes fiam (-nak szólította a tanítványait).*
- c) Milyen közmondás van a versben, és mit jelent? Milyen helyzetben használjuk?  
*Nem enged a negyvennyolcból. Azt jelenti, hogy valaki ragaszkodik az elveihez, a véleményéhez (a vélt vagy valós igazához) valamilyen fontosabb kérdésben.*
- d) Mit jelent a *verbuvál* ige?  
*A verbuvál a toboroz igének szinonimája; azt jelenti, hogy valaki (önkéntes) katonákat, újoncokat gyűjt hívogat (dallal, tánccal).*
- e) Milyen mássalhangzótörvény érvényesül a vers *királlyal* és *szabadságra* szavaiban?  
*A királlyal szóban (írásban jelölt) teljes hasonulás érvényesül: a -val határozórag v-je hasonul az ly-hoz. A szabadságra szóban az összeolvadás törvényére látunk példát: a d és az s ccs-nek hangzik kiejtve: „szabaccságra”.*

**Pontozás:**

- A vers helyes, tévesztés nélküli kiegészítéséért: **1 pont**.
- Minden helyes, teljes válaszáért: további **1-1 pont**. (Fél pont nem adható.)

## Szabadon választott produkció

**Szempontok a pontozáshoz (0-tól 9 pontig):**

- témaválasztás, kidolgozottság
- az előadás színvonala (változatosság, ötletesség stb.)
- az előadás nyelvi minősége (hangerő, artikuláció, szókinccs stb.)
- csapatszellelem, felkészültség